
**Kursus i bækkenets anatomi
med fokus på genital prolaps og stressinkontinens.
Belyst ved dissektion af bækkenet og hands-on prolapsoperationer.**

Hvornår: Mandag den 7. januar – tirsdag den 8. januar 2008

Hvor: **Urogynækologisk Klinik**, Århus Universitetshospital Skejby
og **Anatomisk Institut**, Aarhus Universitet

Indhold:

- En teoretisk opdatering af bækkenets anatomi efterfulgt af dissektion af præparater på Anatomisk Institut
- Teoretisk gennemgang af de mest anvendte prolapsoperationer
- Teoretisk gennemgang af udvalgte inkontinensoperationer
- Hands-on demonstration af de hyppigste prolapsoperationer og video-transmitterede prolapsoperationer

Deltagere:

18 speciallæger i gynækologi med speciel interesse indenfor området

Kursus afgift:

Kr. 4.000.-

Tilmelding:

Senest den 1. november 2007 på mail til:

Sekretær Helle Bendix Blaabjerg
Gynækologisk afd., Århus Universitetshospital Skejby
[**bhb@sks.aaa.dk**](mailto:bhb@sks.aaa.dk)

Bekræftelse på optagelse udsendes senest den 5. november 2007.

Kursus arrangører:

Lektor Peter Holm-Nielsen, Anatomisk Institut, Aarhus Universitet
Karl Møller Bek og Susanne Axelsen, Urogynækologisk Klinik, Skejby Sygehus

Undervisere:

Jørgen Præst
Karen-Elise Højberg
Susanne Greisen
Susanne Axelsen
Karl Møller Bek
Peter Holm-Nielsen

Mandag den 7. januar på Anatomisk Institut, Aarhus Universitet

Kl. 8.30 - 9.00	Ankomst – kaffe
Kl. 9.00 -10.00	Gennemgang af bækkenets anatomi med speciel fokus på prolaps og inkontinens
Kl. 10.00 -11.30	Dissektion af præparater. 2 kursister om hvert præparat
Kl. 11.30 -12.00	Præsenterer kursisterne de fundne strukturer for hinanden
Kl. 12.00 -13.00	Frokost og repetition af anatomigennemgang
Kl. 13.00 -15.00	Dissektion af præparater
Kl. 15.00 -16.30	Præsenterer kursisterne de fundne strukturer for hinanden, og der opsummeres
Kl. 18.00 -19.30	Middag
Kl. 19.30 - 21.30	Teoretisk gennemgang af prolapsoperationer. Forberedelse til næste dags operationer.

Operativ behandling af Cystocele

Operations indikation – valg af operationsmetode – meche brug – videodemonstration af operation. *Underviser Susanne Axelsen*

Operativ behandling af Rectocele og perineorrhaphi

Operations indikation – valg af operationsmetode – meche brug , videodemonstration af operation. *Underviser Susanne Greisen*

Operativ behandling af Vaginal tops prolaps

Operations indikation – valg af operationsmetode – meche brug – videodemonstration af operation. *Underviser Karen-Elise Højberg*

Tirsdag den 8. januar på Operationsafdelingen, Århus Universitetshospital Skejby (Konferencerummet, Urogynækologisk Klinik)

Kl. 8.00	Morgenkaffe - omklædning
Kl. 8.30	Første operation videotransmitteres. Mulighed for at diskutere med operatøren under operationen. Mulighed for at assistere til operationen
Kl. 9.30	Anden operation
Kl. 10.30	Tredje operation
Kl. 11.30	Fjerde operation
Kl. 12.00	Frokost
Kl. 13.00	Opfølgning, kritik, udlevering af kursusbevis

Operationerne vil være: Cystocele, rectocele, lateral cystocele, perinerorrhaphia, TVT-O samt eventuelt Prolift.

Alle operationer vil foregå i lokal anæstesi.

Dissektions opgaver

Hold 1 og 2

Find ureters relation til uterus, dens forløb frem til blæren. Frilæg de cardinale og sacrouterine ligamenter. Se på fossa rectovaginale og frilæg den rectovaginale fascie oppefra. Se på den rectovaginale fascies relation til de sacrouterine ligamenter og til de cardinale ligamenter. McCall sutur – hvordan? Bob Shull operation.

For at lette adgangen kan præparatet på et tidspunkt eventuelt deles svarende til promontoriet.

Hold 3 og 4

Find den pubocervicale fascie og det pubourethraele ligament. Frilæg blæren og find ureter. Hvordan løber den i blæren. Er der god afstand dertil, når man laver kolp. Ant. Frilæg foramen obturatum og find arcus tendineus. Find m. pubococcygeus og iliococcygeus. Hvor placeres TVT og TVT-O bændlet.

Laterale defekter, kan det forekomme? Find n. obturatum og kar. Afstand fra arcus.

Hold 5 og 6

Find den rectovaginale fascie. Dens relation til arcus tendineus. Find musklerne omkring introitus og den anale sfinkter. Frilæg centrum tendineum.

Hvor placeres den posteriore IVS? Hvor ligger pudendus? Er det sikkert at perforere perineum, som beskrevet ved den posteriore IVS teknik. Ved Bob Shull teknikken – hvor sætter man suturerne? Hvor ligger ureter og rectum i forhold til suturerne?

Sacrospinøs sutur. Hvor sættes de?

Hold 7 og 8

Del præparatet på langs i et sagittalt snit. Find fascierne. Urethra i tværsnit. Rectum og sfinkterne i tværsnit. Se på relationen mellem den interne og externe sfinkter.

Hænger sfinkter sammen med m. transversus perinei og bulbocavernosus?

Hold 9

Frilæg strukturerne således, at der kan anlægges en Prolift og andre prolene net til vaginaltopps prolaps. Sæt proliften og den anden meche på plads og find de "farlige" områder.

For alle hold synes jeg, at man skal fri dissekere perineum og finde fossa ischioirectalis. Se hvordan bækkenbundsmusklerne ligger i forhold til huden og spina og pudendus. Opgaverne er vejledende. Dog synes jeg, at alle områder skal belyses.

Karl Møller Bek , Susanne Axelsen
